

Tjeerd Langstraat [schrijver en uitgever te Rotterdam; www.tjeerdlangstraat.nl]

Foto: Ise Wolf

Wist u dat de vos een kaasliefhebber is? Nee hè. Ik ook niet. Al hadden we het kunnen weten. U kent vast de fabel van de raaf en de vos wel. De vos complimenteert de raaf met zijn gezang en vraagt ter bevestiging of hij een fijn robbertje wil zingen. De ijdelruit zwicht voor het geslijm, opent zijn bek en laat een stuk kaas vallen waar de vos mee heen gaat.

Voor mijn nieuwe thriller RÄV heb ik wat online veldonderzoek gedaan naar de vos. Wat is het voor dier, welke eigenschappen worden hem toegedicht, welke sagen en legenden bestaan over dit prachtige beestje en - niet geheel onbelangrijk - hoe ga ik dit verwerken in mijn boek. Wat mij het meest is opgevallen: de gelijkenissen met politici zijn treffend. Zo is de vos opportuun. Hij handelt principeloos en houdt alleen rekening met de omstandigheden zoals die voor hem het beste uitkomen.

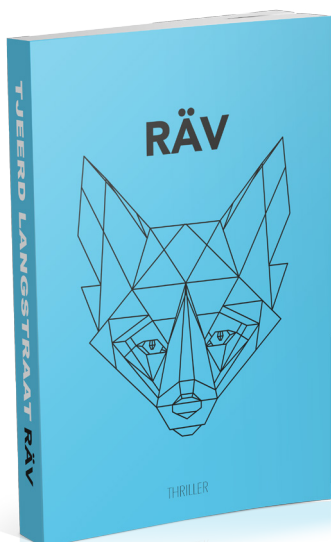
Principes zijn er om opzij te zetten, nietwaar? In het politieke domein is het schermen met termen als 'populisme' en 'opportunistische' gemeengoed geworden. Politieke opposanten verwijten elkaar populistisch en opportuun te zijn. Dat politiek populisme zo negatief wordt uitgelegd, komt met name door de opportune redeneringen van de politici in kwestie. Terwijl het in essentie niets meer is dan dat een gekozen politicus in de tegenstelling tussen 'de elite' en 'het volk' partij kiest voor het volk.

Enfin, een vos doodt soms meer prooi dan hij nodig heeft, wat dan wel weer wat weg heeft van politici die zichzelf overschreeuwen. Daarnaast is de vos liever lui dan moe. Hij kan tegen de 60 kilometer per uur rennen, maar haalt zelden de 15. Alsof Messi voetbalt op het niveau van Tommie Beugelsdijk. Vossen zijn solitaire jagers. Gelijk de lijsttrekker van een politieke partij.

Vossen leven in groepen, de een wat groter dan de ander. Het lijkt potdorie wel een Tweede Kamerfractie. Meestal bestaat een roedel uit een rekel (zo noemde mijn oma me vroeger!), een dominante moervos en een aantal vrouwelijke volgelingen. Het doet toch wat denken aan Jesse Klaver en zijn roedel vrouwelijke aanbidders.

Voor de vos is dit opportunistische populisme simpelweg een efficiënte manier om te (over)leven. Politici daarentegen zouden wel wat meer bij hun principes mogen blijven. De geschiedenis heeft inmiddels wel uitgewezen dat het verloochenen van je (partij)principes op de lange termijn nooit electoraal gewin oplevert.

Wat mijn veldonderzoek óók heeft opgeleverd is een nieuw personage: de gruwelijk vermoorde politicus. ◀

RÄV, het nieuwe boek van Tjeerd Langstraat, verschijnt op 1 oktober 2018. Een exemplaar reserveren (met korting) kan hier: jalapenobooks.com/shop/rav